

Raadsnota

Raadsvergadering de dato 22 februari 2021

Onderwerp: Verordening beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Valkenburg aan de Geul 2021 e.v.

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening regelt dat inwoners met (dreigende) schulden bij gemeenten terecht kunnen voor onder meer advies, schuldhulpverlening of een saneringskrediet. Het uitgangspunt is dat schuldhulpverlening breed toegankelijk is. Met ingang van 1 januari 2021 wijzigt de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Stb 239). Door deze wetswijziging worden de mogelijkheden voor een effectieve vroeg signalering vergroot en worden gemeenten verplicht om de uiterlijke beslistermijn van een aanvraag te normeren in een verordening, die wij thans aan u ter vaststelling voorleggen.

Wij adviseren u

- De Verordening beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Valkenburg aan de Geul 2021 e.v. met terugwerkende kracht ingaande 1 januari 2021 vast te stellen.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

Zie 1.

3. Relatie met bestaand beleid

- Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
- Algemene wet bestuursrecht

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Aanleiding:

Per 1 januari 2021 wijzigt de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Stb 239). Onderdeel van deze wetswijziging is dat gemeenten verplicht zijn om in een verordening een wettelijke termijn op te nemen waarbinnen de gemeente, na het eerste gesprek over de hulpvraag, moet besluiten of iemand voor schuldhulpverlening in aanmerking komt. Deze termijn mag op grond van artikel 4a, derde lid Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, maximaal acht weken bedragen.

Context

Doel van de wetswijziging Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is om burgers met schulden te ontzorgen. Tot nu toe werd vooral een beroep op de burger gedaan voor het aanleveren van gegevens in het kader van schuldhulpverlening. Met de wetswijziging komt deze verantwoordelijkheid bij gemeenten te liggen. Het voorstel ziet toe op het bij verordening

vaststellen van een bepaalde beslistermijn waarmee richting inwoners rechtszekerheid wordt verschaft over de termijn waarbinnen op een aanvraag voor schuldhulpverlening wordt beschikt. Het betreft een technische verordening bevoegdheid en heeft enkel betrekking op de te hanteren beslistermijn.

Voorgestelde beslistermijn

Er wordt voorgesteld om aan te sluiten op de wettelijke beslistermijn van de Algemene wet bestuursrecht. Deze termijn biedt ruimte voor een zorgvuldige uitvoering van de wet en sluit aan bij de huidige praktijk. Het betreft een maximale beslistermijn; waar mogelijk krijgen burgers eerder een besluit waarin duidelijkheid wordt gegeven over de toegang tot schuldhulpverlening.

Argumenten:

- Wij willen burgers de juiste ondersteuning bieden, passend bij zijn/haar situatie. Iedere schuldensituatie is anders en vraagt om maatwerk (gedifferentieerd hulpaanbod). Het in kaart brengen van de persoonlijke situatie en bijbehorend ondersteuningsaanbod vergt tijd.
- Waar eerst vooral een beroep op de burger gedaan werd voor het aanleveren van de gegevens in het kader van schuldhulpverlening, komt deze verantwoordelijkheid bij gemeenten te liggen. Denk aan het verzamelen van gegevens over inkomen, vermogen en betalingsachterstanden. Maar ook of iemand ondersteuning krijgt op grond van de Participatiewet, Wet maatschappelijke ondersteuning of Jeugdwet. Dit in kaart brengen kost tijd en vraagt om zorgvuldigheid. Het vormt de basis voor het besluit over de toegang tot schuldhulpverlening en het plan van aanpak.
- We verschaffen duidelijkheid en zijn eenduidig richting burgers. Een beslistermijn van acht weken sluit aan op de wettelijke beslistermijn van de Algemene wet bestuursrecht en de huidige praktijk. Daarnaast hanteren ook de overige gemeenten uit de regio Maastricht-Heuvelland een termijn van acht weken.
- We kiezen voor een maximale beslistermijn van acht weken; waar mogelijk krijgen burgers eerder een besluit waarin duidelijkheid wordt gegeven over de toegang tot schuldhulpverlening.

Het voorstel draagt bij aan:

- Bieden van rechtszekerheid
- Uitvoering geven aan de wettelijke verplichting van de wetswijziging Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
- Prioriteiten uit het Armoedebeleidsplan 2021- 2024 gemeente Valkenburg aan de Geul (raadsvoorstel 14 december 2020).

Argumenten

- Er is sprake van een wettelijke verplichting
Het nieuwe artikel 4a, derde lid Wet gemeentelijke schuldhulpverlening spreekt nadrukkelijk van een bij verordening vast te stellen beslistermijn. Hiermee is wettelijk bepaald dat de termijn bij verordening door de gemeenteraad moet worden vastgesteld. Dat deze wettelijke termijn al in de Algemene wet bestuursrecht is vastgelegd doet hier niets aan af. De verplichting is in de nieuwe wet toegevoegd als gevolg van een door de Tweede Kamer aangenomen amendement van Peters en Van Dijk. Zij stelden: *“Niet alleen burgers dienen zich aan wettelijke termijnen te houden. Ook van een dienende overheid mag verwacht worden dat zij op een verzoek van een burger binnen een redelijke, door de raad in een gemeentelijke verordening vastgestelde, termijn reageert”*, Aanleiding voor het amendement was een advies van de Nationale Ombudsman om meer duidelijkheid te scheppen in termijnen. Middels de voorgestelde verordening wordt aan deze wettelijke verplichting voldaan.
- De voorgestelde beslistermijn sluit aan op de wettelijke termijn van de Algemene wet bestuursrecht.

Er wordt voorgesteld om aan te sluiten op de wettelijke beslistermijn van de Algemene wet bestuursrecht. De belangrijkste reden om niet een kortere termijn op te nemen, is de door ons gevoelde noodzaak om kwalitatief toereikend maatwerk te kunnen bieden. Veel aanvragers zijn het zicht op hun situatie kwijt en het kost tijd om samen met hun en met schuldeisers een kloppend en volledig beeld op het totale schuldenpakket te krijgen.

- De voorgestelde verordening volgt het model van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Alternatieven

- Kortere beslistermijn

De gemeente is verplicht de beslistermijn aangaande de toegang tot schuldhulpverlening in een verordening vast te leggen. Deze termijn bedraagt op grond van de Algemene wet bestuursrecht, maximaal acht weken. Het is toegestaan een kortere termijn op te nemen. Een kortere termijn wordt evenwel niet wenselijk geacht. Dit gaat ten koste van de zorgvuldigheid van het in kaart brengen van de financiële positie van de burger (verzamenen vereiste gegevens), de beoordeling over de toegang tot schuldhulpverlening en het bieden van de juiste ondersteuning aan de burger. Zorgvuldigheid gaat voor snelheid. Dit laat uiteraard onverlet dat waar mogelijk burgers eerder een besluit krijgen waarin duidelijkheid wordt gegeven over de toegang tot schuldhulpverlening.

Kanttekeningen en risico's

- Terugwerkende kracht

De verordening kan - gelet op het krappe tijdspad - pas na 1 januari 2021 worden vastgesteld. In principe geldt een verordening vanaf het moment dat deze op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt. Dit kan i.c. pas na vaststelling door de raad, dus na 1 januari 2021. De wetwijziging treedt per 1 januari 2021 in werking. Vanaf deze datum zal analoog aan de nog vast te stellen verordening de beslistermijn van acht weken worden gehanteerd. Dit om rechtszekerheid voor burgers te garanderen. Door op deze wijze te werken kan, bij wijze van uitzondering, terugwerkende kracht worden toegekend aan de verordening. Deze mogelijkheid is ook zo gecommuniceerd door de VNG.

- Inzet op preventie en vroeg signalering

Achteraf reeds ontstane schulden oplossen is natuurlijk wenselijk en nodig. Wij willen echter zoveel mogelijk aan de voorkant acteren: schulden voorkomen door preventie en waar ze toch ontstaan, zoveel mogelijk in een vroegtijdig stadium aanpakken voordat ze onbeheersbaar of bedreigend worden. De nieuwe wetgeving geeft ons in de schuldhulpverlening hiervoor ruimere mogelijkheden, door vroeg signalering en preventief handelen beter mogelijk te maken. Deze verruiming van mogelijkheden willen wij op een goede manier inzetten. Wij zijn daarom hard aan de slag met de beleidsvoorbereiding in- en uitvoering van de nieuwe wetgeving. Waar nodig zullen er (aanvullende) beleidsregels worden vastgesteld. Ook wordt in 2021 het Beleidsplan gemeentelijke schuldhulpverlening gemeente Valkenburg aan de Geul geactualiseerd (vaststelling via raadsbesluit).

5. Samenwerking

Niet van toepassing.

6. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

7. Duurzaamheid

Niet van toepassing.

8. Financiën

Het voorstel heeft geen financiële gevolgen.

9. Communicatie

De verordening zal via de geëigende kanalen worden gepubliceerd.

10. Afwegingen en Advies

Wij adviseren u

- De Verordening beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Valkenburg aan de Geul 2021 e.v. met terugwerkende kracht ingaande 1 januari 2021 vast te stellen.

11. Bijlagen

Bijlage 1: Verordening beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Valkenburg aan de Geul 2021 e.v.”

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

dr. J.J. Schrijen
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 15 december 2020;

Gehoord de raadsadviescommissie Sociaal Domein de dato 1 februari 2021;

Gelet op het bepaalde in artikel 4a Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Besluit:

- De Verordening beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Valkenburg aan de Geul 2021 e.v. met terugwerkende kracht ingaande 1 januari 2021 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 22 februari 2021

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen
griffier

dr. J.J. Schrijen,
voorzitter

